

Selectie van concrete acties binnen het ESF+ programma 2021-2027

Nota aan het Monitoringcomité

Methodie selectie van concrete acties

1. ALGEMENE BEGINSELEN

Deze nota tracht invulling te geven aan de methode voor de selectie van 'concrete acties'. Volgens Artikel 2 van de Verordening Gemeenschappelijke Bepalingen (2021/1060) wordt 'concrete actie' gedefinieerd als "een in het kader van de betrokken programma's gekozen project, overeenkomst, actie of groep projecten". Binnen het beheer- en controlesysteem van ons ESF+-programma dienen we een vaste methode vast te leggen voor deze selectie.

De verordening inzake de Gemeenschappelijke Bepalingen omschrijft in Artikel 41, lid 2 dat het monitoringcomité zijn goedkeuring hecht aan de methode en criteria voor de selectie van concrete acties, inclusief wijzigingen daarvan.

Het onderhavige document inzake het selectieproces en de gehanteerde criteria wordt, in de meest recente versie, door de beheerautoriteit openbaar gemaakt op haar website.

2. BASISPRINCIPES SELECTIEPROCES

Het selectieproces en de criteria passen binnen de door de regelgeving (art. 73 van de CPR) bepaalde voorwaarden omtrent de selectie van concrete acties. Het selectieproces en de criteria zijn dan ook onderhevig aan onderstaande basisprincipes:

- Het toepassen van een selectieproces en het hanteren van criteria heeft tot doel om die acties te financieren met de grootste toegevoegde waarde aan het realiseren van het ESF+-programma,
- Het selectieproces en de gehanteerde criteria zijn niet discriminerend en inclusief (met inbegrip van het waarborgen van toegankelijkheid voor personen met een handicap en gendergelijkheid),
- Het selectieproces en de gehanteerde criteria waarborgen dat de geselecteerde concrete acties waarvoor een randvoorwaarde geldt (in casu met betrekking tot de staatssteunregelgeving, overheidsopdrachten, VN-conventie personen met een handicap en het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, zoals vermeld in het ESF+-programma), overeenstemmen met de desbetreffende strategieën en planning documenten die zijn opgesteld voor de vervulling van die randvoorwaarde,

- Het selectieproces en de gehanteerde criteria waarborgen dat geselecteerde acties binnen het toepassingsgebied van het betrokken fonds vallen en aan een interventietype wordt toegewezen;
- Het selectieproces en de gehanteerde criteria waarborgen dat de geselecteerde concrete acties niet rechtstreeks worden beïnvloed door een met redenen omkleed advies van de Commissie met betrekking tot een inbreuk als bedoeld in artikel 258 VWEU (infractieprocedure tegen een lidstaat wegens een te late nationale implementatie van een richtlijn) die de wettigheid en regelmatigheid van de uitgaven of de uitvoering van concrete acties in gevaar brengt,
- Het selectieproces en de gehanteerde criteria zijn transparant,
- Het selectieproces en de criteria worden onafhankelijk en onpartijdig toegepast, waarbij belangenconflicten vermeden worden.

Deze basisprincipes evenals onderstaande bouwstenen in verband met de selectie van acties worden gehanteerd door zowel de ESF+-beheerautoriteit als door de intermediaire instanties (VDAB en het departement Onderwijs en Vorming) aan wie de bevoegdheid voor de selecties van acties via partnerschapsovereenkomst gedelegeerd wordt.

4. SELECTIE VAN ACTIES:

De selectie van acties houdt volgende bouwstenen in:

- Er wordt een breed spectrum van selectieprocessen toegepast. Hierbij zijn een aantal (combinaties van) opties mogelijk:
 - o Subsidieoproep versus overheidsopdracht¹. Deze keuze wordt gemaakt door de cruciale onderscheiden in acht te nemen tussen beide financieringsvormen, met name:
 - voor overheidsopdrachten:
 - de opdrachtgever formuleert behoeften in een programma van eisen (eisen waaraan de te bestellen producten/diensten moeten voldoen);
 - de opdrachtgever oefent grote zeggenschap uit over de invulling van de prestatie;

¹ Zie Struyven, Vanoeteren, Van der Beken, Jansen, Stepmans, Pollet, 2023, Markt of netwerk? Overheidssturing via marktwerking en samenwerking in het domein van werk en integratie van werkzoekenden. IDEA Consult / HIVA.

- er wordt ingezet op het selecteren van een beperkt aantal leveranciers op basis van de laagste prijs / output verhouding via het mechanisme van concurrentie;
 - voor subsidies:
 - de aanvrager moet de behoefte aan de subsidie motiveren;
 - de subsidieontvanger heeft een relatief grotere vrijheid inzake invulling van de acties;
 - er worden minder resultaatsverplichtingen afdwingbaar vastgelegd.
 - Gericht op partnerschappen/consortia versus één rechtspersoon. Op partnerschappen/consortia wordt ingezet naarmate er behoefte is aan diverse expertise en capaciteit die typisch niet te vinden is in één organisatie,
 - Via 1 trap of verschillende trappen in het selectieproces. De keuze voor verschillende trappen vloeit voort uit de wetgeving inzake overheidsopdrachten (bv. mededingingsprocedure met onderhandeling waarbij 2 fasen verplicht zijn). Ook voor subsidies kan gekozen worden voor meer dan één trap, bv. wanneer de beheerautoriteit de vorming van partnerschappen wil faciliteren door alle geïnteresseerde partijen de kans te geven zich kenbaar te maken (call for interest). De beheerautoriteit voert hierbij in dit stadium echter zelf geen selectie door. Het staat de geïnteresseerde partijen vrij of ze samen een partnerschap vormen en vervolgens een projectvoorstel indienen dat dan wel onderworpen zal zijn aan een beoordeling op basis van de vastgelegde criteria;
 - Gericht op specifieke rechtspersonen (bv. kmo's, lokale besturen,...) versus alle rechtspersonen zonder onderscheid. Specificiteit is een resultante van een beleidsmatige focus, rekening houdend met formele mandaten (bv. diegene die exclusief uitgeoefend worden door openbare besturen) in lijn met het ESF+-programma,
 - Competitief (met rangorde) versus niet competitief. Voor overheidsopdrachten wordt vanuit de wetgeving op de overheidsopdrachten de gereguleerde werkwijze inzake het opmaken van een ranking gevolgd. Voor subsidies kan voor niet-competitieve processen worden gekozen indien er zekerheid is dat er voldoende middelen voorhanden zullen zijn om alle projecten te selecteren die voldoen aan de minimale vereiste score inzake de vastgelegde selectiecriteria (bv. wanneer de oproep gericht is op lokale besturen, wiens aantal gekend is, en er maximale bedragen per project vooropgesteld werden),
- Onderstaande bepalingen zijn van toepassing, ongeacht de gekozen optie:

- Het selectieproces is minimaal gebaseerd op documentatie maar kan aangevuld met mondelinge toelichtingen, waarvan verslagen opgemaakt worden die bij de documentatie gevoegd worden en als dusdanig mee opgenomen worden als gelijkwaardige stukken waarop de selectie gebaseerd wordt,
- Er kunnen criteria worden vastgelegd die zowel betrekking hebben op de begunstigen (bv. mandaat, capaciteit..) als op de inhoud van de beoogde acties, Het selectieproces en de bijhorende selectiecriteria worden gemotiveerd (i.e. getoetst aan de basisprincipes) voor elke oproep ter goedkeuring voorgelegd aan het ESF+ monitoringcomité. Hierbij put de ESF+-beheerautoriteit in eerste instantie uit het onderhavige document, waarbij de diverse criteria een gewicht toegekend krijgen (inclusief 0% indien het criterium niet relevant geacht wordt).
- Tevens kunnen nieuwe criteria opgesteld worden indien deze relevant geacht worden voor een specifieke oproep. Deze moeten ten laatste 15 dagen voor de besluitvorming door het monitoringcomité aan de Europese Commissie voorgelegd worden. Ze worden na goedkeuring van de betreffende oproep door het monitoringcomité automatisch toegevoegd aan het onderhavige document,
- De criteria en het selectieproces worden idealiter opgemaakt op basis van het betrekken van relevante stakeholders. Een comitélid zal zich echter onthouden van deelname aan de besluitvorming over het selectieproces en de criteria van oproepen waarbij hij of zij betrokken is, zoals vastgelegd in het reglement van orde,
- Alvorens over te gaan tot een beoordeling op basis van de selectiecriteria, worden toepasselijke voorwaarden nagegaan door de ESF+-beheerautoriteit.. Het gaat hierbij louter om objectief vast te stellen conformiteit bv. indienen in de Nederlandse taal, conformiteit aan het type organisatie bij oproepen gericht aan een specifiek type ... Indien niet aan deze voorwaarden voldaan is wordt het dossier als niet ontvankelijk verklaard en wordt niet overgegaan tot toepassing van de selectiecriteria,
- De acties worden door de ESF+-beheerautoriteit (minimaal met twee beoordelaars) getoetst aan de hand van de voorgeschreven selectiecriteria via de voor de oproep beschreven selectieprocedure. De ESF+-beheerautoriteit kan hiervoor een beroep doen op externe expertise. De beoordelaars streven een consensus na. Waar deze niet bereikt kan worden vraagt de ESF+-beheerautoriteit advies aan het monitoringcomité,
- Bij competitieve selectieprocessen wordt voor projectvoorstellen die gelijk scoren en waar niet meer voldoende middelen beschikbaar zijn, een tweede beoordelingsronde georganiseerd om een definitieve selectie te maken, Aangezien niet-competitieve procedures enkel toegepast worden indien er zekerheid is dat alle voorstellen die

voldoende hoog scoren op de vastgelegde criteria, is deze werkwijze de facto niet relevant voor dergelijke procedure,

- Op basis van de consensus van de twee beoordelaars en een eventueel advies vanuit het monitoringcomité indien geen consensus bereikt kon worden, selecteert de ESF+-beheerautoriteit de actie(s) en informeert ze het monitoringcomité hierover,
- De ESF+-beheerautoriteit maakt de gemotiveerde beslissing omtrent de selectie van acties bekend aan de aanvrager(s),
- De beheerautoriteit voorziet een mogelijkheid om in beroep te gaan tegen een beslissing. Binnen de 30 dagen na het bekendmaken van de beslissing kan men beroep aantekenen bij de beheerautoriteit. Dit beroep kan enkel betrekking hebben op materiële fouten, nl. documentatie die over het hoofd gezien werd bij de beoordeling en/of foutieve berekeningen inzake kosten en/of financiering. Inhoudelijk (wat betreft de substantie van voorstellen en de toepassing hierop van de criteria) kan er geen beroep worden aangetekend.
- De ESF+-beheerautoriteit maakt met de begunstigde een overeenkomst op, met minimaal de toegekende middelen, de doelstellingen van de actie, de verwachte resultaten, de uitvoeringstermijn van de actie, de toe te passen methode voor de vaststelling van de kosten en voorwaarden voor betaling van de steun. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de PLATOS-applicatie.

5. OVERZICHT GENERIEKE SELECTIECRITERIA

Criteria	Definitie	Illustratieve elementen*	Beoordeling**	Weging ***
Relevantie	Mate waarin het voorstel effectief bijdraagt aan de verwezenlijking van de specifieke doelstellingen van het programma, vanuit samenhang met de strategieën die eraan ten grondslag liggen.	-Degelijke onderbouwing van concrete noden/ problematieken voor een concrete doelgroep waarop zal ingespeeld worden, in lijn met wat door de oproep vooropgesteld wordt, -Duidelijke engagementen om bepaalde (meetbare) doelen te halen, in lijn met de doelen van de oproep	0-100	%

		<ul style="list-style-type: none"> -Degelijke onderbouwing van toegevoegde waarde (bv. synergie, complementariteit, innovatief/superieur ten opzicht van wat bestaat o.a. vanuit lessen uit het verleden). -Voldoende concretisering inzake cruciale principes die vooropgesteld worden door de in de oproep aangehaalde strategieën (bv. werken vanuit specifieke wetenschappelijke onderbouwde kaders, aandacht voor lokale of sectorale verankering, betrokkenheid van specifieke belanghebbenden, inclusiviteit en non-discriminatie,...) -Etc... 		
Haalbaarheid	Graad van waarschijnlijkheid dat de doelen van het voorstel effectief behaald zullen worden, in lijn met de door de oproep vooropgestelde strategieën.	<ul style="list-style-type: none"> -Mate waarin onderbouwd wordt dat de beoogde doelen effectief gehaald kunnen worden door de vooropgestelde activiteiten (zowel qua opzet als qua timing) -Mate waarin onderbouwd wordt dat de uitvoerders van het project de vereist capaciteit en expertise bezitten om de voorgestelde activiteiten uit te voeren -Mate van flexibiliteit van de uitvoerders om bijkomende expertise/capaciteit in te schakelen of de samenstelling ervan te wijzigen -Mate waarin risico's erkend zijn en maatregelen genomen worden om deze tot een 	0-100	%

		aanvaardbaar niveau te beperken -Etc...		
Adequate bestuurlijke capaciteit	Mate waarin garanties geboden worden dat de middelen goed beheerd worden	-Adequate verdeling van verantwoordelijkheden (incl. tussen eventuele partners) -Adequate mechanismen om op te volgen, te leren en bij te sturen -Adequate capaciteit inzake het voldoen aan de financieel-administratieve verplichtingen zoals vooropgesteld door de oproep -Etc...	0-100	%
Kosten/baten	Mate waarin het steunbedrag, de uitgevoerde activiteiten en de verwezenlijking van doelstellingen een goede verhouding tonen	-Voor subsidieoproepen: mate waarin de kosten adequaat beargumenteerd worden (bv. inzet van bepaalde profielen, noodzaak om activiteiten uit te besteden,...), met het oog op de doelen en uit te voeren acties. -Voor overheidsopdrachten (de facto competitief) gaat het om de voorgestelde prijs	0-100	%

* De elementen in de bovenstaande tabel worden als voorbeeld gegeven en kunnen aan elke oproep worden aangepast.

** De beoordeling gaat uit van een schaal van 0 tot 100 punten. Deze schaal kan vereenvoudigd worden bv. tot een 10 of 5-puntschaal. Er kunnen minimaal te behalen scores vastgelegd worden voor elk criterium.

*** Het gewicht van elk criterium ligt niet vast omdat het afhangt van de specificiteit van de oproep.

6. OVERZICHT SELECTIECRITERIA INTERMEDIARIE INSTANTIES VDAB EN DEPARTEMENT ONDERWIJS EN FORMING

Wordt nog toegevoegd.